

Ekerö kan bättre!

Ekeröliberalernas Partiprogram

Ekeröliberalernas partiprogram 2018

Innehåll

Inledning	2
Läsanvisning	2
Ekerö kan bättre!	2
Politiska samarbeten	2
Sakfrågor	3
Skola.....	3
Boende	4
Infrastruktur	5
Stärka den lokala demokratin.....	6
Ekonomi	7
Social omsorg.....	7
Tiggeri.....	9
Kultur och fritid	11
Näringsliv.....	11
Miljö.....	12
Trygghet.....	13
Jämställdhet.....	14

Bilagor

Ekonomi

Lokala frågor

Inledning

Detta program har tagits fram gemensamt av medlemmarna på Ekeröliberalernas medlemsmöten och i ett antal arbetsgrupper under åren 2016 -2018.

2017 beslutades att tre huvudfrågor skulle prioriteras i valrörelsen 2018. Dessa är: Skola, Boende och Infrastruktur.

Under tre seminarium (infrastruktur, boende och skola) har även kommuninvånarna och expertis bidragit med inspel.

Läsanvisning

Partiprogrammet lyfter de tre huvudfrågorna Skola, Boende och Infrastruktur först, efter det beskriver vi hur vi Ekeröliberaler vill bidra till utveckling av vår kommun genom att belysa andra viktiga områden såsom: ökad lokal demokrati, ekonomi, social omsorg, kultur och fritid, näringsliv, äldre frågor, miljö, jämställdhet och trygghet.

I bilagan har vi en beskrivning på hur vi ekonomiskt ska finansiera våra samhällsinsatser.

Ekerö kan bättre!

Vi Ekeröliberaler planerar för framtiden idag. Ekerö är en god kommun att leva i med höga natur- och kulturvärden. Vår vision är att Ekerö ska utvecklas från att vara en landsbygdskommun till en kommun med både landsbygd och småstäder med goda kommunikationer i huvudstadens närhet. Ekerö är i stort en välskött kommun där det är bra att bo och leva i och där invånarna trivs. Dock ser vi att med en mer liberal politik kan valfriheten för alla invånare i kommunen öka och demokratin utvecklas. Genom invånarnas ökade engagemang och möjligheter att välja i sina egna liv gynnas kommunens utveckling för en hållbar framtid för alla. Vi, liberaler på Ekerö, vill att den enskilda individen sätts i centrum och att kommunen ska satsa mer på samhällsplanering för att skola, äldreomsorg, näringsliv, trafik med mera ska fungera bättre. Vi vet att Ekerö kommun kommer att växa och vi vill bidra till nya lösningar på gamla frågor.

Politiska samarbeten

Efter att ha varit med i alliansen i många år och fått igenom en del liberala förslag i det samarbetet lämnade vi alliansen i februari 2017. Främsta anledningen var att kommunikationen med moderaterna inte fungerade. Tre sakfrågor blev droppen som gjorde det ohållbart att vara kvar i alliansen, dessa var: kommunens ovilja att ta emot människor som flytt krig och förföljelse (flyktingstoppet), den av moderaterna planerade utförsäljningen av Ekerö Bostäder samt hanteringen av Sanduddens skola som gick stick i stäv mot vad de som bor i Sandudden ansåg vara rätt.

I valet 2018 går vi, Ekeröliberaler fram som ett självständigt borgerligt parti. Detta för att värna en liberal politik där den enskildes frihet att välja i sitt eget liv är ledande samt för att stärka den lokala demokratin. Invånare som blir lyssnade på och respekterade för sitt engagemang skapar hållbara samhällen där man värnar om varandra, miljön och samhället. Vi är beredda att ta ansvar för kommunen tillsammans med övriga allianspartier dock under jämbördiga och respekterande samarbetsformer. Vi har beredskap att förhandla med övriga oppositionspartier i kommunen.

Sakfrågor

Skola

En hälsosam skola för alla elever, lärare och skolpersonal

Kunskap är biljetten vidare i livet. Det är därför vi Liberaler fortsätter kampen för en riktigt bra skola. Vi vill att alla barn, oavsett bakgrund, ska få de kunskaper som hon eller han behöver för att utvecklas och uppnå

sina drömmar. Ekerö har överlag bra skolor. Vi ser dock att det finns barn och unga som inte får det stöd de behöver. Lärarnas administrativa börda tar tid från undervisningen, vi vill att lärare ska göra det de är utbildade för och bäst på, dvs vara pedagoger och stötta lärandet.

Ekeröliberalerna vill genomföra ett skollyft,

- **Införa minst 60 minuters daglig fysisk aktivitet**
- **Förstärka resursteamet**
- **Öka valfriheten för att kunna välja skola**

Vi kommer att verka för byggandet av två nya grundskolor under mandatperioden. Vi ser även goda möjligheter till skapandet av ett gymnasium i kommunen men då i samarbete med ett befintligt gymnasium i stan.

Vi vill ha en hälsofrämjande skola. Det är viktigt att elever, lärare och skolpersonal har en god arbetsmiljö där alla trivs, utvecklas och mår bra.

Antalet timmar för fysisk aktivitet måste öka. Vi vet att både psykisk och fysisk ohälsa motverkas av fysisk aktivitet samt att inlärnings- och koncentrationsförmågan ökar om man rör på sig regelbundet. Under uppväxtåren är det synnerligen viktigt att barn rör på sig och att skolan ger inspiration att bryta stillasittande. Svenska barn är de mest stillasittande barnen i Norden enligt Nordiska ministerrådet. Den dagliga rekommendationen för fysisk aktivitet för barn är minst 60 minuter per dag. Inte ens var fjärde elvaåring i Sverige når rekommendationen enligt WHO. Vi vet att fysisk aktivitet leder till ökat välbefinnande, stärkt självförtroende, bättre koncentrationsförmåga, ökad inlärningsförmåga och bättre skolresultat samt förebygger psykisk ohälsa och sjukdomar senare i livet.

Den psykosociala hälsan hos elever påverkar i hög grad känslan av trygghet samt skolresultaten. Ett flertal undersökningar visar att den psykosociala hälsan hos främst flickorna, har försämrats under flera år. Därför vill vi Liberaler förstärka kommunens resursteam i skolorna, de resursteam som erbjuder kvalificerat psykosocialt stöd till elever. I dagsläget har Ekerö motsvarande 16 heltidstjänster i resursteam. Dessa 16 heltidstjänster ska räcka till för ungefär 4 000 elever. Vi, Ekeröliberaler anser att resursteamet behöver förstärkas kraftigt med fler fasta och ambulerande kuratorer, socialpedagoger, skolsköterskor och psykologer.

Vi vill att skolan ska öka elevernas förmåga till källkritik och kritisk tänkande. Det är avgörande för att samhället ska kunna upprätthålla och stärka demokratin. I tider av filterbubblor och "fake news" är bibliotek med utbildade bibliotekarier viktiga. I Ekerö är vi stolta över att varje skola har skolbibliotek som är bemannade med utbildade bibliotekarier. Detta vill vi Ekeröliberaler värna om och fortsätta att utveckla. Vi vill återställa den nedskärning som M,KD och C gjorde i skolbibliotekens budget för 2018.

Ekerö skolor ska ha stark IT-miljö. Principen ska vara en elev - en dator.

Vi vill stärka valfriheten för föräldrar att välja skola. Unga som får delta i beslut att välja tar ökat ansvar både för sin egen inläring och för skolmiljön.

Andra skolfrågor som Ekeröliberalerna driver:

- Säkerställa att elever, lärare och skolpersonal har en god arbetsmiljö i skolan.
- Öka kompetensutvecklingen för lärare
- Lärare ska vara pedagoger
- Upprusta de fysiska skolmiljöerna
- Planera och bygg långsiktigt ändamålsenliga skollokaler
- En elev – en dator
- Bevara och utveckla skolbiblioteken

Boende

Vi Ekeröliberaler vill både värna om Ekerös lantlighet och utveckla kommunens tätare områden så att de får en småstadsprägel. Utmärkande för småstäder är tydliga centrumbildningar med mötesplatser för alla. Ekerö centrum ska vara ett levande centrum där det finns en variation av butiker, mötesplatser, bostäder, företagare och kultur. Vi vill att den planerade utbyggnaden av centrum sker småskaligt, gävänligt och tillgängligt samt till största möjligaste mån följer Erskines anda.

Ekerö växer och framtida utveckling av centrala platser, som t ex Svanhagen på Färingsö ska ske varsamt, liksom upprustning av nuvarande Tråkvista torg och Stenhamra centrum.

Ekerö Bostäder är en kompetent och viktig aktör för kommunen och dess medborgare med goda ekonomiska förutsättningar. Vi föreslår att kommunens verksamhetslokaler helt eller delvis förläggs i ett dotterbolag hos Ekerö Bostäder (se Ekonomi).

Ekeröliberalerna vill:

- Bygga för behov vid olika faser i livet, samt blandade boendeformer, dvs småhus, bostadsrätter, hyresrätter, ägarlägenheter
- Bygg max 4 våningar högt
- Bevara Ekerö Bostäder i kommunal ägo och utveckla verksamheten
- Öka servicegraden för byggprocesser i kommunen.

För att Ekerö på ett effektivt och bra sätt ska kunna hantera den utveckling kommunen står inför vad gäller byggande, detaljplanering och infrastruktur bör förstärkningar av stadsarkitekts- och tekniskakontoret göras. Kontoren behöver bl.a. förstärkas med stadsarkitektkompetens, strategisk planering, detaljplanehandläggare, GIS-kompetens, samt hållbarhet (miljö/klimat/biolog-kompetens). Fortsatt digitalisering av bygghandlingar bör ske samt ökad servicegrad till invånarna i form av råd och stöd vid byggnationer.

Andra boendefrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Utveckla tätorterna varsamt samt värna om bebyggelse av landsbygden – utveckla tätorter
- Välkomna långsiktiga privata bostadsföretag som vill etablera sig i kommunen
- Att kommunen arbetar för en markpolitik som möjliggör ett byggande av hyresrätter med rimliga hyresnivåer
- Att kommunen använder sig av öppna arkitekttävlingar
- Kommunen ska ha en stadsarkitekt som har övergripande ansvar för gestaltning – anställa en stadsarkitekt.

Infrastruktur

Ett mål som vi Ekeröliberaler har är att transporttiden från Ekerö centrum till Brommaplan ska maximeras till 15 minuter. Under byggperioden för Förbifarten kan detta mål ibland vara svårt att nå, dock är det en strävan att hålla tiderna nere trots bygget.

Trafikproblem i kommunen går att lösa! Infrastruktursatsningar måste planeras i god tid, ibland uppemot 10-20 år framåt. Kollektiva lösningar på både kort och lång sikt måste göras i bred samverkan.

På kort sikt under mandatperioden behöver "flaskhalsar" lösas då mycket väg- och arbete med nya förbifarten kommer att ske och därmed kan stora störningar i trafiken tillfälligt uppstå. På lång sikt, eftersom invånarantalet i Ekerö förväntas öka, bör alternativa, hållbara och miljövänliga lösningar diskuteras och planeras.

Ekeröliberalerna vill:

- Kommunalisera vägföreningarna Stockby och Närlunda, samt tillsätt en utredning, klar 2019, som ska komma med förslag på om och hur andra vägföreningar inom kommunen kan kommunaliseras
- Fyra bil filer mellan Sommarstan och Tappström
- Ökad satsning på cykel som färdmedel, tex fler upplysta cykelbanor, cykelparkeringar/cykelgarage vid bussar och ladd stationer för cyklar, sopsalta alla större cykelvägar, införa lånecykelsystem, mm.

Vi ser till helheten - många förbättringar - små som stora – bidrar till ett fungerande livspussel för alla Ekeröbor. Det är inte bara en Förbifart och en breddning av Ekerövägen som ska lösa trafikproblemen utan ett fyrverkeri av lösningar!

Vi vill öka den professionella servicen för invånarna i kommunen. Vi vill anställa en trafikplanerare och en strategisk infrastrukturplanerare. Vidare behövs en Stadsarkitekt och en växande kommun behöver även en renhållningsingenjör. Vi ser att fler tjänstemän behövs för ökat samarbete och lobbyarbete med/mot grannkommuner och SL/Landstinget.

Andra infrastrukturfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Tekniska kontoret ska bidra med kompetens till övriga vägföreningar så att de kan skötas professionellt
- Utveckla en trafikplan för hela kommunen och en fördjupad trafikplan för Ekerö C
- Bygga ner Ekerövägen så att Ekerö C inte delas i två delar?
- Tillsätta en utredning så att alla barn i kommunen har en säker skolväg
- Möjliggöra så att Ekerö kommun får en anropsstyrd kollektivtrafik
- Verka för ökad turtäthet av bussarna i kommunen och en rundlinjebuss i Ekerö tätort
- Införa flexibla nattstopp för bussarna
- Fler nya vackra infartsparkeringar
- Planera för en till bro över Tappströmskanalen
- Slagstafärjan ska vara avgiftsfri
- Bussar på Slagstafärjan så att man lätt kan komma till T-banan

Resurser bör avsättas för att genomföra viktiga utredningar inom infrastrukturområdet, t.ex.: infartsparkeringar; åtgärder för att underlätta i trafiken; ökad turtäthet för buss- och båttrafiken; en ladd-infrastruktur för att underlätta för el bilar, mm.

Infrastrukturproblem kräver breda lösningar över partigränser – Liberalerna kommer att ta initiativ till en bred parlamentarisk samverkansgrupp i kommunen.

Stärka den lokala demokratin

Liberalism handlar om frihet och om att den politiska makten utgår från folket. Det liberala partiet i Sverige har stolta rötter – vi växte fram ur rösträttsrörelsen som krävde allmän och lika rösträtt. Vår partisymbol, blåklinten, var från början rösträttsrörelsens symbol. Demokrati är det enda system som kan förenas med mänskliga fri- och rättigheter. Yttrandefrihet, politisk frihet, rösträtt och äganderätt är nödvändiga i ett fritt samhälle.

På det lokala planet kan man göra mer för demokratin. Dialogen mellan lokalpolitiker och kommunens invånare bör öka. Dialog förutsätter ett givande och tagande, kommunens invånare ska känna att deras idéer och förslag beaktas och kan följas upp så att den lokala demokratin och engagemanget för kommunens utveckling stärks. Öppna nämnds- och styrelsesammanträden inom Ekerö kom-

Demokratifrågor Ekeröliberalerna vill driva:

- Öka dialogen med kommunens invånare.
- Införa öppna nämnds- och styrelsesammanträden inom Ekerö kommun.
- Fler mötesplatser i kommunen för att underlätta för invånarna, att träffas, tex för politiska, kulturella eller ideella möten.
- Förlägg kommunfullmäktigemöten samt nämndmöten till eftermiddagar.
- Införa digitala nämndmöten

mun bör införas. Kommunstyrelsen bör utreda lämpliga former för öppna nämnds- och styrelsesammanträden för att inte äventyra där sekretess ska råda. Fler mötesplatser behövs i kommunen för att underlätta för invånarna att träffas, tex för politiska, kulturella eller ideella möten.

Vi vill att kommunfullmäktigemöten samt nämndmöten förläggs till eftermiddagar. Det ökar möjligheten för fler att delta i den lokala demokratin och att fler kan delta i möten då hämtning på förskola/ skola kan ske efteråt. Digitala nämndmöten ska införas så att förtroendevalda kan vara med på möten via länk. Detta gynnar även miljön då resandet kan minska.

Ekonomi

Kommunens ekonomi ska alltid vara i balans, dvs klara både alla verksamhetskostnader och framtida investeringar (nya skolor, äldreboende, gymnasium, badhus, osv beroende på vilka prioriteringar som väljs). Verksamhetskostnaderna ska täckas av våra skatter utan att dessa höjs. Vi vill vare sig ha skatthöjningar eller ökad upplåning för att klara investeringarna. Dessa ska istället finansieras genom att delar av kommunens verksamhetslokaler säljs men ändå stannar i kommunens ägo. På detta sätt frigörs kapital till investeringar från kommunens lokaler som har ett motsvarande värde. Hur detta ska gå till finns i en bilaga till detta dokument.

Ekonomifrågor Ekeröliberalerna vill driva:

- Ha en god och effektiv hushållning med kommunala medel – för att undvika framtida skatthöjningar och onödiga kommunala avgifter
- Förbättra kommunens upphandlingskompetens och –former
- Stärk förvaltningen för ökad effektivitet
- Säkra investeringar genom försäljning av verksamhetslokaler.

En långsiktig planering gynnar den ekonomiska stabiliteten. Att värna kommuninvånarnas pengar är grunden. Vi ser hellre god hushållning än skatthöjningar. Att ta vissa kostnader på kort sikt kan betala sig på lång sikt, t.ex. genom att satsa på förebyggande åtgärder inom skola, kultur/fritid och socialtjänst och att bygga lokaler långsiktigt och med god kvalitet. Akutinsatser för att t.ex. hantera psykisk ohälsa, hot och våld samt beroendeproblematik är

dyrare per individ än långsiktigt förebyggande arbete som gynnar fler.

Vidare vill vi förbättra upphandlingen i kommunen för att minska risken att fastna i avtal som blir långt mycket dyrare än planerat. En annan investering är att stärka vissa delar av tjänstemannaorganisationen för att hantera fler ärenden internt och spara in på konsultkostnader."

Social omsorg

Öka resurserna till fältverksamheten inom familjeteamet. Öka närvaron av vuxna med kompetens att möta, stötta och lyssna på våra ungdomar på de platser där det på fritiden befinner sig, det är ett viktigt komplement till övriga verksamheter riktade till barn och unga. Fältverksamheten fyller en viktig funktion med förebyggande och uppsökande arbete. Fältverksamheten ska kunna täcka fler områden och vara än mer närvarande än den

är idag. Därför vill vi stärka fältverksamheten inom familjeteamet så att den kan arbeta mer förebyggande och långsiktigt.

För att kunna stävja samt förebygga missbruk bland unga i kommunen bör socialtjänsten öka samverkan inom kommunen samt med andra aktörer såsom polisen, hälso- och sjukvården, Barn och ungdomspsykiatri, samt med ideella organisationer.

Vi, Ekeröliberaler vill ge förutsättningar för alla äldre att leva ett värdigt, tryggt och innehållsrikt liv. Äldre måste ha samma möjligheter som andra att välja var och hur man vill bo och leva därför är det viktigt att det finns olika boendeformer i kommunen. Trygghetsboenden med fokus på social gemenskap behöver byggas – ensamhet är en stor anledning till ohälsa hos äldre.

Förenkla biståndsbedömningen för äldre i kommunen samt avskaffa biståndsbedömning upp till 10 timmar per månad för de som är över 80 år. Detta skulle ge möjlighet för stöd efter eget önskemål till exempel att ta en promenad om vädret så tillåter, göra besök hos läkare/tandläkare, frisör, handla eller besöka kulturaktivitet mm. Idag gäller förenklad biståndsbedömning efter särskild ansökan för personer över 75 år. För oss som Liberaler är det viktigt att individen själv kan välja vad hen behöver hjälp med, det ska inte en tjänsteman på förvaltningen behöva avgöra.

Ökad satsning för de äldre som vill utöva fysisk aktivitet tillsammans med andra föreningar/organisationer. Ett gott exempel är Tennisklubben och Friskis o Svettis som tillsammans med kommunen möjliggör kraftigt

Äldre frågor som Ekeröliberalerna vill driva

- Införa förenklad biståndsbedömning för hemtjänsten för alla över 65 år.
- Avskaffad biståndsbedömning för 10 tim/person/månad för alla över 80 år
- Öka möjligheterna till motion och träning i samverkan med föreningslivet.
- På samtliga äldreboenden i kommunen ska det finnas flera olika maträtter för de boende att välja på..
- Möjliggör för de som vill ha digitala låsvred för en nyckelfri hemtjänst, för ökad trygghet
- Det är viktigt att säkra att personal inom både hemtjänst och äldreboenden i kommunen har den grundläggande kompetens som krävs för att kunna bedriva vård och omsorg av hög kvalitet. Kompetens (omvårdnadskompetens/undersköterska eller demenssköterska) ska kravställas i upphandlingar av äldreomsorg och hemtjänst
- Personal inom äldreomsorgen ska ha en god arbetsmiljö
- Personal inom äldreomsorgen ska kunna upptäcka samt ha kunskaper om Våld mot äldre, och veta hur det kan förebyggas och bekämpas.

subventionerad träning på dagtid, för äldre samt personer med funktionsnedsättning. Sådana satsningar är inte kostsamma för kommunen, men kan förbättra folkhälsan och spara pengar på sikt.

Sociala frågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- **Stärka familjeteamet**
- **Ökad satsning på fältverksamheten för unga på kvällar och helger**
- **Stödja lokala arbetsplatser för personer med funktionshinder så att inlåsningeffekter motverkas**
- **Öka självständigheten för personer med särskilda behov**
- **Öka samverkan med landstingets barn och ungdomspsykiatri samt Mini-Maria**
- **Öka kvaliteten i upphandlingar av LSS-verksamhet och omsorgsverksamhet**

Äldres psykosociala hälsa är en viktig fråga för alla även för kommunen och civilsamhället.

God och varierad mat är också viktig för såväl fysisk som psykisk hälsa, att ha flera olika rätter att välja på ser vi som självklart för alla som bor på äldreboenden. När hälsan sviktar ska det finnas goda möjligheter för aktiviteter både i tex daglig verksamhet, eller liknande. Kommunen bör stärka stödet till anhöriga till sjuka äldre. Möjlighet till parboende på äldreboenden ska vara en

självklarhet för de som vill/behöver.

Valfrihet att välja hemtjänst eller äldreboende när så behövs är en självklarhet för oss Ekeröliberaler.

Maten på äldreboenden är mycket viktig både för hälsan och den psyko-sociala samvaron. Maten ska vara en daglig höjdpunkt som främjar livskvaliteten. Både kvalitet och valmöjligheter måste öka, det ska finnas flera rätter att välja på när man bor på ett äldreboende.

Kommunen bör ge stöd till och samverka med civilsamhället för att erbjuda olika aktiviteter för äldre. Fler lokaler för föreningar och aktiviteter behövs också. Detta måste alltid finnas med i planeringen av nya områden.

I upphandling av äldreomsorg ska kommunen kravställa att personal som arbetar inom äldreomsorgen har erforderlig kompetens, till exempel att kunskap om demensvård ska finnas där personer med demenssjukdom vårdas, mm. Liberalerna vill säkra att alla äldre i vår kommun kan leva värdiga och innehållsrika liv oavsett hälsa eller funktionsmöjlighet.

Personer 65+ utgör en fjärdedel av vår befolkning. De ska behandlas som den aktiva resurs de är i många år efter 65. Detta istället för att som ofta skett i politiken se dem som bara passiva vård- och omsorgsboende.

Tiggeri

Vi behöver möta nöden med både hjärta och hjärna

Vi vill se insatser som gör att färre behöver tigga och att fler ska få hopp om framtiden i sitt hemland. En politik som fokuserar på orsakerna till varför människor tigger – men som samtidigt möter människor här med värdighet och medmänsklighet.

- **Tiggeri är ingen lösning på fattigdomen, men lösningen ligger inte heller i att förbjuda tiggeri eller förbjuda människor att ge pengar.**
- **Akut hjälp ska ges, men ska inte bidra till att hålla människor kvar i tiggeri.**
- **Svensk lag gäller för alla personer som vistas i vårt land. Diskriminering accepteras inte.**
- **Människor ska inte utnyttjas – människohandel och att tvinga människor till tiggeri måste bekämpas som de grova brott de är.**
- **Åtgärder krävs för att bekämpa diskriminering, rasism och antiziganism.**

Under senare år har många fattiga EU-medborgare sökt sig till Sverige för att tigga. Tiggeri är inte lösningen på den sociala misären i fattiga länder. Inte heller är förbud mot tiggeri någon lösning på fattigdomen. Lösningen på tiggeriproblematiken finns i länder som Rumänien och Bulgarien. Alla EU-medborgare har rätt att besöka Sverige tillfälligt, men svensk lag ska följas och ingen har rätt att slå upp boplatser var som helst, skräpa ner eller göra intrång på privat mark. Akut hjälp ska ges när det behövs, men inte på ett sätt som bidrar till att fler stannar i tiggeri.

Akut hjälp (natthärbärgen och andra hjälpinsatser) ska ges här men ska inte bidra till att hålla människor kvar i tiggeri. Det är särskilt viktigt att socialtjänsten agerar när det handlar om barn. Åtgärder som gör att fler söker sig till Sverige för att tigga bör dock undvikas.

Den fria rörligheten i EU ger alla rätt att besöka Sverige tillfälligt i tre månader, även utan att ha arbete här. Men lagarna ska följas, och man har inte rätt att slå upp boplatser var som helst. Avhysningar ska göras med respekt för den enskildes värdighet och egendom. Barn har rätt till utbildning men lösningen måste vara att skolan fungerar bättre i hemländerna. Också Europas fattigaste barn har rätt till en långsiktig skolgång där de bor. Lösningen är inte att barn kommer hit för att leva under miserabla förhållanden och under ett par månader gå i skola här.

Många som tigger kommer från Rumänien, Bulgarien och andra länder där fattigdomen är stor och diskriminering drabbar minoriteter såsom romer. Stödet till organisationer som bedriver konkret och effektivt arbete i t.ex. Rumänien behöver öka. Svenska tjänstemän bör kunna hjälpa till så att EU-medel för att bekämpa fattigdom, som i dag inte används, tas i bruk.

För tiggande EU-migranter finns den långsiktiga lösningen i länder som Rumänien och Bulgarien. Samtidigt måste problemet upp på EU-nivå. EU måste arbeta mer för att länderna fullt ut använder de EU-medel som faktiskt finns för att bekämpa fattigdom och utanförskap. Vidare måste EU:s granskning av medlemsstaterna stärkas så att sanktioner införs mot de som sviker EU:s grundläggande värden.

Det förekommer att tiggare utnyttjas och utsätts för både tvång och människohandel. Detta ska bekämpas som den brottslighet det är och lagskyddet ska vara starkt.

Kultur och fritid

En rik kultur och fritid är en förutsättning för ett gott samhälle. Vi, Ekeröliberaler, vill stärka stödet till föreningar och utveckla samverkan mellan kommunen och föreningslivet. Föreningslivet ger ett värdefullt mervärde till kommunens verksamheter.

Kommunen ska se över och åtgärda tillgängligheten för alla invånare oavsett funktionshinder, tex att det finns hörslingor i alla möteslokaler, blindskrift på offentliga byggnader, ramper mm.

I planeringen av nya områden är det viktigt att mötesplatser och lokaler för föreningslivet finns med.

Vi behöver fler idrottshallar och ser bl.a. gärna en utbyggnad i Svanhagen.

Kultur är en del i en hälsosam skola. Vi vill bl.a. ge möjlighet för alla elever att åka iväg på en kulturaktivitet varje år. Ekeröliberalerna kommer alltid att värna bevarande och utveckling av biblioteken.

Kulturfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Kulturhuset utvecklas till det kulturella navet i Ekerö C
- Öka anslaget till Kulturskolan så fler får tillgång till undervisningen
- Återinrätta bidragen till studieförbund och KomVux
- Bevara en del av bussgaragets gula huvudbyggnad
- Utveckla turismen för att levandegöra och bevara kulturmiljöerna
- Utveckla samarbete kultur/näringsliv/turism
- Låta Ekebyhovsområdet med skogen, dalen och slottsmiljön bli ett samlat kultur- och naturreservat.

Fritidsfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Utreda möjligheten till att bygga ett Idrottsgymnasium med simhall i kommunen.
- Utveckla Svanhagens IP och rusta upp Träkvista IP
- Ge plats för lek och spel; bowlinghall, inomhusboule, minigolf,
- Utomhusgym för alla åldrar på flera platser

Näringsliv

Lyhördhet, snabbhet i handläggningen och hög kompetens hos de tjänstemän som möter företagen är prioriterat för oss Ekeröliberaler. Att kommunen har en hög servicegrad är viktigt. Kommunen kan och ska aldrig bygga företag. Dock kan kommunen vara en viktig samarbetspart för att förbättra för småföretag och i att samordna utvecklingen. Vi ser kommunens politiker och tjänstemän som viktiga medskapare för kommunens företagare och utveckling. Liberalerna har varit drivande i att inrätta tjänsten som näringslivschef i kommunen. Vi vill ge näringslivschefen ökat mandat att i samverkan med företagen utveckla näringsgrenar med stor potential i kommunen - t.ex. turism, hästnäring, möjligheter till idrottsutövning på både amatör och elit nivå, osv.

Problem med kommunens infrastruktur utgör en begränsning i möjligheten för tillverkande företag att etablera storskalig verksamhet i kommunen. Vi, Liberaler vill verka för att kunna erbjuda lokaler för mindre företag i form av företagshotell, ge markanvisningar, mm.

Näringslivsfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Öka den kommunala servicegraden för det lokala näringslivet
- Öka stödet för utveckling av småföretag i kommunen
- Utveckla samverkan mellan kommunen och det lokala näringslivet
- Tillsätt en näringslivschef i kommunen
- Fler företagshotell/kontorshotell
- Utveckla turismen i Ekerö
- Utveckla idrottsanläggningar såsom, fler utegym, el-spår, säkra joggingrundor mm.

För att företag ska kunna verka i kommunen krävs att kommunen erbjuder goda livsvillkor för företagare. Företagare är ju inte bara en funktion, företagare är människor. Företagare ska kunna vara trygga i att kommunen erbjuder bra skolor och förskolor, bra äldreomsorg och bra utbud av fritidsaktiviteter, mm.

Liberalerna har alltid bejakat den fria företagsamheten och uppmuntrar att fler företagare

etablerar sig i kommunen. Vi, Liberaler har den politiska viljan och vi vill öka möjligheten för ett innovativt arbetssätt där den entreprenöriella entusiasmen tas tillvara och förenas med det trögare kommunala regelverket.

Miljö

Klimatfrågan är en av de viktigaste frågorna i vår tid. För att våra barn och barnbarn ska få växa upp med samma möjligheter som tidigare generation har haft behöver vi förändra vår livsstil. Liberal miljöpolitik förenar frihet och välfärd med omtanke om vår planet. Med ve-

Miljöfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Fortsätta att bygga en kommun där kommunalt åkande eller cykeln blir alltmer självklar i vardagen.
- Att kommunen ska ha en nollvision gällande nedskräpning och första steget är att kommunen utvecklar en kommunal nedskräpningspolicy, anställer en renhållningsingenjör och gör erforderliga satsningar i form av skräpplockning, fler papperskorgar, utbildning etc.
- Vårda våra vattendrag. Vi vill att Ekerö ska leda utvecklingen och vara en förebild i Sverige och internationellt. Från vårt Ekerö ska inget skräp eller föroreningar lagras i marken eller ledas ut i vattendrag.
- Ta fram en kommunal dagvattenpolicy.
- Sänka bygglovsavgiften vid villabyggnation om solpaneler installeras samtidigt
- Sortera vårt hushållsavfall i tunnan i ytterligare fraktioner
- Minska matsvinnet i den kommunala verksamheten genom att uppmuntra och stimulera till olika projekt/aktiviteter
- Planera för ytterligare en återvinningscentral med förstärkt återbruksinriktning.

tenskap, internationellt samarbete och marknadsekonomi har vi goda möjligheter att lösa många problem.

På senare tid har plastskräpfrågan och nedskräpningen seglat upp som ytterligare en mycket problematisk fråga som måste hanteras. Det som slängs i vägrenen hamnar till sist som mikroplast i vår mat eller i våra vattendrag!

Vi vill att Ekerö ska vara en kommun där tillväxt, cirkulär ekonomi och god hushållning med ändliga resurser går hand i hand. Ekerö ska bidra till att Sveriges åtagande i Parisavtalet nås.

Trygghet

Trygghetsfrågor Ekeröliberalerna vill driva:

- Mer synlig polisnärvaro i kommunen.
- Se över gångvägar och utemiljöer så att alla har trygga vägar hem.
- Ha fler fältassistenter.
- Arbeta långsiktigt med förebyggande åtgärder på många plan i kommunen.
- Öka stödet till föreningslivet för att ge unga möjligheter till en meningsfull fritid.
- Ha en kvinnojour så att våldsutsatta kvinnor/män kan stanna kvar i kommunen och förövaren flyttas.
- Öka stödet till föräldrar och andra vuxna som kan vara närvarande och engagerade i nattvandringar, på skolavslutningar, mm."

Jämställdhet

Det är du som ska bestämma i ditt liv. Lära dig det du vill, välja ditt yrke, klä dig som du vill och älska den du vill. Du bestämmer över din kropp och har rätt att bli mött med respekt för den du är. Din lön, ditt jobb eller ditt föräldraskap ska inte bestämmas av ditt kön. Det är liberal feminism.

Jämställdhetsfrågor som Ekeröliberalerna vill driva:

- Kommunen ska ha en jämställdhets- och likaberättigande policy som genomsyrar alla kommunens åtaganden, från social omsorg, fritidsverksamhet, skola, infrastruktur, näringsliv, mm.
- Ekerö ska vara en trygg kommun att röra sig i. Det behövs ordentlig gatubelysning på gångvägar, i öppna mötesplatser såsom parker, samt även flexibla busstopp på kvälls/nattbussar
- Föreningsbidrag som kommunen beviljar ska utgå från att föreningen strävar efter att medlemmarna, (dvs kvinnor, män, flickor och pojkar) har lika villkor i föreningen och att föreningen har en jämställdhetspolicy.
- Barn och utbildningsnämnden, BUN, ska regelbundet följa och rapportera jämställdhetsarbetet i skolan.
- Kompetensutveckling för lärare/fritidspersonal (alla skolpersonal) i jämställdhet ska erbjudas.
- Flickors och pojkars särskilda intresseområden ska ha jämställda förutsättningar, bland annat bör läsning för pojkar särskilt uppmärksammas, likaså att flickor kan behöva särskilt stöd inom andra områden, tex idrott, teknik, mm. Det huvudsakliga fokuset ska dock vara på den enskilda elevens behov. Detta utifrån en "hälsosam skola".
- Ekerö ska ha en kvinno/tjej-jour i kommunen eller samverka med en annan nära kommun. Principen att det inte är den som far illa som ska behöva lämna kommunen eller att hens barn inte ska behöva ryckas upp från förskola eller skola, det är den som gör illa som ska lämna kommunen.
- Våld i nära relationer ska särskilt uppmärksammas inom alla sociala områden i kommunen, barn och fritid, unga, vuxna, LSS-området samt inom äldreomsorgen.

Bilaga Ekonomi

Oavsett vad vi i L föreslår när det gäller kommunens framtida investeringar, gäller det att finna pengar för dessa. Enkelt formulerat finns det 3 alternativ: Skattehöjning, upplåning och försäljning av något kommunen äger. Vi vill inte ha skattehöjning. Vi vill ej heller öka kommunens belåning. Kvar finns alternativet försäljning. Nedan redovisas ett förslag på vad kommunen kan sälja.

1. Ekerö Bostäder (EB) har idag ett bestånd av ca 820 lägenheter. 2019 kommer EB att ha ca 110 flera. Det bokförda värdet på bostäderna är idag ca 500 mkr. Marknadsvärdet 17-12-31 var - enligt en årlig extern värdering - 1.360 mkr, en ökning under året med drygt 11%. De 110 nya lägenheterna, som nämndes ovan, bör innebära att marknadsvärdet ökar med ytterligare ca 13-14%, (= 170-190 mkr).
2. Kommunen har och äger verksamhetslokaler - skolor, förskolor, äldreboende. kommunhuset. etc - på 2-3 gånger så många kvadratmeter som EB. Marknadsvärdet är kanske 2-3 gånger så stort också, dvs runt 2.000 - 3.000 mkr.
3. Vad händer om EB köper delar av verksamhetslokalerna från kommunen (vilket har skett i andra kommuner)?
4. Låt oss anta – som exempel - att kommunen säljer verksamhetslokaler för 500 mkr till EB. Kommunen får då samma belopp av EB för **investeringar**. För att klara köpet behöver EB låna upp pengarna via banker eller andra externa låneinstitut. Detta blir sannolikt inget problem oavsett om kommunen borgar eller inte eftersom EB:s existerande bestånd har ett högt belåningsvärde/säkerhet (idag belånat till mindre än hälften av marknadsvärdet) samt att de övertagna verksamhetslokalerna i sig utgör en säkerhet.
5. Verksamheterna som finns i de övertagna verksamhetslokalerna blir hyresgäster till EB i ett separat dotterbolag helt skilt från bostäderna, och betalar hyra precis som vilken annan hyresgäst som helst. Ja, men då ökar väl kommunens kostnad med denna hyreskostnad? Ja, delvis, även om dagens kostnader finns på andra ställen i kommunens budget. Och därifrån försvinner de. Skillnaden blir också mindre om man samtidigt lägger samman verksamhetslokalernas förvaltning med den som EB redan har.